

RÍMSKA REPUBLIKA (510 pred Kr. – 27 pred Kr.)

(lat.) **RES PUBLICA** = „*vec verejná*“ – štát, kde o verejných veciach rozhodujú pomocou svojich zástupcov občania.

Riadenie v Rímskej republike mali na starosti:

1. KONZULY – dvaja najvyšší úradníci v Ríme. Sprevádzali ich 12 **liktorovia** (úradníci).

- právomoci: sudca, hlavný veliteľ, riadenie štátu
- radil im **senát**
- volení na 1 rok

2. DIKTÁTOR – v čase mimoriadnych udalostí (napr. vojna), volený na 6 mesiacov

SPOLOČNOSŤ sa delila na:

- a) **PATRICIOVIA** – najbohatší, zastávali najvyššie úrady. Tvorili senát (300 členov) – zhromaždenie, ktoré malo najvyššiu zákonodarnú a výkonnú moc.
- b) **PLEBEJCI** – chudobní, mohli byť **TRIBÚNI ĽUDU** (právo veta)
- c) **OTROCI** – nemajetní, bez práv

Všetci okrem otrokov tvorili ĽUDOVÉ ZHROMAŽDENIE – kontrolovalo prácu úradníkov.

Tento spôsob riadenia štátu nazvali RES PUBLICA -> **republika**.

ZÁKONY 12 TABŮĽ – *rímske obyčajové právo*, verejne prístupné.

V tomto období Rimania ovládli celý Apeninský polostrov.